

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Dijous 25 de Novembre de 1897

Núm. 3.427

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 3:50
En provincies trimeses.
Extranger y Ultramar
Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals
llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofre, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop a la plassa de Catalunya

MALALTS DELS ULLS

Lo **DOCTOR BIADA**, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona, ex-
quefe de clinica y ab titol de las universitats de Berlin y Wurzburg, ex-ajudant
dels Drs. Wecker y Landolt de Paris.

Reb en CONSULTA a Reus, tots los diumenges y dilluns de 9 a 12 y de 4 a 5.

Arrabal alt de Jesús, 38, sobre 'l Correu.

Los demés dias a Barcelona, Glaris, 44, cantonada a la Gran Via, de 11 a una
y de 4 a 5.

MALALTÍAS DELS ULLS

L' oculista de Tarragona **D. J. MIRÓ** accedint gustós a las peticions de sos numerosos
clients, estableix en Reus una consulta tots los dilluns y divendres de 2 a 5 de la tarde. Consulta: Arrabal
Santa Anna, número 1, p's primer, cantonada al carrer Monterols.

Los demés dias en son gabinet de TARRAGONA, de 10 a 12 del matí y de 3 a 5 de la tarde.

Vinyas Americanas

DE **Marcial Ombrás** (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, per milions.—Preus
reduhits y autenticitat garantissada.—Cinch milions d'
estacas, y un milió de barbats.

SECCIÓ DOCTRINAL

L' arribada de Weyler

L' arribada d' aquest general a la península, que
tant de temor despertava entre molta part del públich,
ha sigut un acte de riure, digne de llástima, pero dig-
ne també de la persona a qui s' dedicava.

Weyler no podia esperar altre arribada del poble
catalá; es a dir, si, podia esperar una arribada ostil, lo
publich podia anarlo a rebre en só d' amenassa, per
ser lo genuí representant d' una política bárbara y
per lo tant antihumana, y l' hereu d' un govern despot-
tich caygut, per fortuna, pera sempre, pero l' publich
catalá es ans que tot un publich ben educat, y s' acon-
tentá en deixar en l' olvit y l' despreci la seva arri-
bada.

Heus aquí com ne dona compte *La Opinión*, un
dels diaris mes sensats de la capital.

L' entusiasme popular

A un quart d' enze per l' escala d' estribor se ha
embarcat lo marqués de Tenerife en una llanxa del
«Montserrat» y s' ha dirigit al embarcader de la Pau.

Al arribar el embarcader se sentiren escassims vis-
cas! y ofegats aplausos entre la multitud que desde la
plassa de la Pau esperava al general. Unas quatre mil
personas formaban dita multitud.

En un elandó tirat per dos cavalls prengueren
assistentó Weyler, son fill, son ajudant y l' senyor Puig
y Saladrigas dirigintse per las ramblas al domicili d'
aquest últim (Ronda de la Universitat, núm. 29).

Un poch mes animadas que d' ordinari estavan las
ramblas al pás del cotxe que conduhia al recent arri-
bat qui per allavors degué lamentar interiorment que
sens anomenarse Benito tingui tals amichs que, tals en-
tusiasmes preparan; que sos millors y casi únichs de-
fensors d' avuy sian sos mes sanguinaris detractors d'
ahir, y que l' porti en fi son destí a cobejarse al regres-
sar a la patria, baix lo sostre de quí alguns mesos en-
rera, quant Weyler no se havia revelat encara protec-
cionista, era propietari d' un diari que combatia com
cualsevol rotativer vulgar, al casi sofocador de l' insu-
rrecció cubana.

Un grupo de curiosos s' estacioná devant lo domi-
cili del senyor Puig y Saladrigas y alguns *entusiastas*
á preu fixo que formavan exigua part de dit grupo
aclamaren al general que s' vegé obligat a sortir al
balcó del pis que habita lo senyor Puig, (tercer sense
ascensor), y al llensar alguns viscas patriótics que
encara que per l' elevació que havia alcançat inespara-
dament lo general apareixeren crits posats en lo cel,
á ell no arribaren porque sapigut es que hi ha crits
que no pujan allí.

En lo domicili de Weyler

Lo general rebé en casa del senyor Puig a alguns
periodistas que volgueren visitar-lo y conversá ab ells
llarch rato.

Algunas comissions d' aquesta ciutat y de las Ba-
lears visitaren també al general.

Pera totes las comissions tingué discursos lo gene-
ral fracassat, que per aquestas y altres rahons va re-
sultant mes home polítich que militar, y un general més
apropósit pera l' parlamentarisme que pera la guerra.

Visitas y noticias

Per la tarde visitá al senyor governador.

Lo senyor Larroca lo rebé ab afabilitat.

A un quart de sis estigué en lo Foment del Treball
Nacional, ahont discurséjá ab alguns socis.

Ab lo general han arribat a aquesta ciutat lo dipu-
tat senyor Retana y ls senyors Melgares y Suárez de
Figueras, de *El Nacional*.

Weyler sortirá lo dissapte pera Palmá de Mallorca
en lo vapor «Bellver» fletat per sos amichs.

Impressió general

La manifestació feta ahir al general Weyler, no re-
sultá. Pera arribar a un acte tant efímero, no valia la
pena de que s' realises lo netando consorci de carlistas,
romeristas, la junta del Foment y alguns republicans
que desde l' moment han perdut la consideració de sos
correligionaris, toda vegada que la majoria d' aquels
s' oposaren al projecte.

Uns y altres han demostrat que res valen y pesen
en l' opinió de Barcelona.

Nos felicitem d' aquest fet, porque Barcelona ha
demostrat una vegada més que es un poble serió que
no s' deixa «zarandear por los osados».

Cert es que la manifestació feta al general Weyler,
dintre del port, resultá bonica; porque es empresa fá-
cil, tenint diner, l'logar alguns vapors y barquetes, dis-
posar d' una banda y engalanar algunas embarcacions
menors.

Lo difícil es obtenir l' aplauso d' un poble, quan
aqueix poble está divorciat de la persona que s' pre-
tén festejar.

Algunas mares exclamavan: «Aburrím la guerra
que s' eternisa y ansiém que s' ens retorni quant avans
a nostres fills».

Desde l' port al carrer de Ronda podia observar
lo general Weyler los balcones deserts y ls carrers sen-
se gent que l' aclamés.

Sols lo seguía un grupo d' individus llogats pera
donar viscas que en cap ocasió foren contestats per lo
públich.

Lo fracás resulta, per tant, evident.

Afortunadament se tracta d' una població que hi
veu molt clar.

ARTS Y LLETRAS

La festa artistica de Sant Andreu

ESTRENO DEL «FRUCTIDOR»

El dissapte passat, dia 21, es va posar en escena l'
hermós drama de l' Ignasi Iglesias. Allavors de la
seva aparició en llibre, s' havien discutit molt les con-
dicions que l' obra reunia pera l' teatre. Entre molta
gent preponderava una certa desconfiança, un cert
temor de que l' «Fructidor» no s' aguantes a las taules;
que resultés d' una monotonia fatigosa i es fés, per
tant, irrepresentable. Pero mai havia observat que,
després de llegir jo un drama, aquet adquirís en la
representació tanta plasticitat, com el «Fructidor», ni
que causés una impressió tan fonda de vida.

Aquella nit ens varem poguer treure del esperit
aquell regust que ns produexen la majoria de les
obres del teatre catalá, d' ordinari sense ideals enlairats
ni sentiments estéticos, sense mostres d' un talent
germinador que ns presentí animés vives o figures
humanes; aquella nit vam puguer disfrutar art espon-
tani, art veritable i franc, am la virginitat i la pureza
d' un viu sentiment de lo real i amb una emoció eleva-
da de la passió; art que, boi seguint el pensament, ens
ofereix esplendorosament la vida; i la que varem gau-
dir el dissapte va ser una vida intensa i senitosa, am
tot i la mort de l' últim acte que la feconda i fructifica
novament. Aquella nit varem refer-nos de tota aqueixa
decadencia enervant del mal gust que aquí prepondera
i de certs refinaments de l' incomprensió intel·lectual i
de l' importancia creadora, que han servit per destruir
la sintaxi del llenguatge i el casticisme de las paraules

catalanes. En lloc d' ilusionar-nos davant d' un simbolisme pobre i arbitrari, ens varem trobar davant d' un simbolisme poderós, i clarament sintètic; davant d' un drama que 'ns presentava lliurement una qüestió de moral eterna, no adventícia ni escolàstica; un d' aquests problemes profunds que, com tota idea portant una guspira de veritat, el mon burgès i eufemista considera atrevits i revolucionaris.

En el teatre de la nostra terra encara no havíem vist que, en lloc d' incidents i complicacions escèniques, un autor es preocupés de les qüestions graves de l' existència social o individual. I no per medi d' artificis ideològics sinó operant-ho amb certa lògica infalible i pressentida, fins en els casos anormals, com tot lo que idealment i estèticament és humà i real. El pensament és també una de les més naturals manifestacions de la vida del home; aquet pensa inconscientment sovint, i a cops també s' comou per impulsos involuntaris. Endemés, el drama modern, que tendeix a representar amplament la vida, es el drama d' idees que, al ensemps que desperta sentiments humans, origina emocions intel·lectuals. En aquet cas es troba l' «Fructidor».

Un dels mèrits més grans de l' obra aquesta és, al meu entendre, el fet de que l' idea simbòlica la pensen irreflexivament individus que s' mouen per instint impremeditat... I el símbol d' aquet drama es fa a tothom visible i comprensible: abiat us penetréu de que la vera estimació es la que instintivament tendeix a fructificar, i que l' fruit es la voluntat inconscient que determina la unió de les ànimes. Hi ha ré més gran que la fructificació? Es l' idea emocional de l' eternitat: és la força nova que allarga indefinidament la nostra vida, que trobarà un altre força que la perllongarà mes temps encara... i mes... Fins al infinit, potser? Qui sab; es el misteri *sublim* de l' existència (aquet punt mereix tractar-se millor: ho deixo en mans de qui tinga més halé i voluntat per fer-ho).—I en el «Fructidor» tot vol fructificar: comensen per en Mateu i descobriren que ell, per gran amor i bondat compassiva, redimeix a la Ramona; que els taverners, moguts per una simpatia esperitual, anhelan procurar la ventura an aquesta, facilitant-li les entrevistes amb en Sebastiá; que esperonat per l' estimació que porta an aquest últim, en Pep tracta d' evitar-li la perdició que s' imagina i tem; en Gori, la Rosa i la Sila, els més frescos, per la seva lliure i sincera bondat. Tot son essers bons, ànimes franques i humils: i aixó es la novetat i qualitat més evidents del «Fructidor». Aquí no hi veieu els traidors, els barbes i demés patrons convencionals dels dramas de fabricació, servint pera preparar, am lògica *meccànica*, el desenrotllament dels arguments: aquí s' respira una pura essencia d' art dramàtic i s' experimenta l' emoció humana.

La naturalitat del diàlec, l' especial disposició de les escenes, l' integració dels personatges, tota la presentació exterior contribueix a donar an el «Fructidor» un aire artístic realista. La lluita de les voluntats contraries den Mateu i den Sebastiá, l' observació dels moviments del esperit de la Ramona, l' ideal que inconscientment i irresistiblement els dos últims persegueixen, els actes que efectuen i el desenllaç que s' opera, ens exhibeixen el «Fructidor» com el drama psicològic i simbolista mes important que avui dia s' ha estrenat a Catalunya.

La presentació del primer acte, va ser disposada amb una exactitud fidelíssima, el medi de la taverna estava maravellosament pintat.

La representació donada pels aficionats del «Cassino de Sant Andreu» va ser excelent. El Sr. Gambús, que tenia al seu càrrec el paper de taverner Feliu, ho va fer d' una manera magistral, com no hauria efectuat cap actor d' ofici d' aquest país, puig verament semblava una figura humana arrencada de la realitat. En Pep, Sr. Sirvent, qui ja en la famosa representació dels «Espectres» havia donat proves de gran disposició, va estar en el «Fructidor» am molta veritat; sentia en sense esforç el personatge, parlant am la seva natural veemencia, i aixó, que no ho obtenen gaires actors consumats, és la millor alabanga que pot tributar-se-li.

En Sebastiá, Sr. Vinyas, si bé en las escenes de sentiment intern i de culminant passió s' mostrava una mica impassible, al final del últim acte va revelar qu' era un actor de primera força, que sabia impresionar intensament sense enraonar sisquera: an ell se li deu l' emoció esparverada i profunda que l' últim acte promou. La Srta. Goula va tenir moments d' una genialitat espontània, representant una Ramona intranquila i sentimental. Pero el que més em va encisar i qui el meu parer estava inimitable i mes identificat amb el personatge, va ser el Sr. Baldirá que feia de Gori, demostrant que pot moures a l' escena am tota llibertat: es un actor superior.

Representat, al final del primer acte és d' un subteatenció realisme dramàtic, constituint per mí un dels quadros que en el teatre catalá m' han deleitat més, per espontania naturalitat. El Sr. Cussó, Mateu, va estar aquí, i en lo restant de l' obra, amb una indignació i tensió dramàtiques plasmants, matisant el subtil egoisme de que aquet personatge, representant genuí de la vella societat, està posseït: sols se sacrifica fins allá ont el seu interès sensual i amor propili permeten; i perx'ó en l' últim acte, en aquell instant, que és el més sublim de l' obra, quan la Ramona li demana que la deixi lliure, ja que ella i en Sebastiá s' estimen (i sols per aquesta raó, amés de l' agravant de la filla, teuen dret a emancipar-se) quan finalment li suplica que, havent sigut ell tan bó, ho torni a esser fent aquest acte d' alta caritat, ell se refusa, ferit el seu egoisme d' home-animal que, am tot i la seva proverbial generositat, no comprén aquella insinuació pera un obra d' altruisme gran, sino que sols s'adona de que li prenen l' objecte del seu plaer sensual que ell havia conservat am tant fervor. Allavors en Sebastiá, que està impulsat sense sapiguer ho per un amor enlairat i per la penetració inconscient de l' obra esperitual i redemptora que ha de realisar am la Ramona respecte de la seva filla, se redressa, i en Mateu simultaneament s' agafen, lluiten—aquet simbolisant la moral vella i aquell l' eterna i nova moral—i en Sebastiá a la fi triomfa.

Quan aquet i la Ramona, obtinguda la deslliurança, tancan la porta per fora i sen van, el public sense adonar-sen queda sorprés per una concoladora impressió de vida, semblant li per instintiva comprensió que en aquell moment s' acaba de realisar quelcom de noble i de generosament humá. Aixó es la justificació mes gran del drama. Aquet final, absolutament nou en el teatre catalá, és d' una extraordinaria força emotiva i d' una bellesa artística profunda.

El segon acte, que es una atrevida filigrana de tecnica teatral, interessa i commou vivament a l' auditori, no causant-li cap fatiga d' atenció; al contrari l' esperit d' ell se desvetlla per la clara percepció d' aquell refinat estudi psicològic. Aquest acte es la coronació de l' obra. L' exit va ser grandíós.

El tercer acte, el més mogut de tots, té un color de medi ambient encertadíssim i es d' una potencia dramática molt intensa. Es sobri i classic, l' epic i formidable esclat de la lluita, en la fundició, on l' odi de les dugues voluntats antagonistes explota am veemencia, entre l' forjador Sebastiá i el contramestre Mateu.

Em falta espai per explicar-vos totes les hermosures esceniques del «Fructidor»: aquesta obra representa un pas de gegant vers l' art modern i és una font inextroccable de fresca poesia. L' exit va ser indescriptible, allá delt a Sant Andreu. Hi erem molts dels que estimém l' art veritable i eternal; i pera donar un caracter més jove i independent a l' execució de la obra, providencialment van mancar-hi els periodistes que al endemà devien parlar-ne davant del gran public burgès. La gloria silenciosa és la més permanent; la brugidosa s' evaneix un cop el bruit es apagat. En confirmació d' aixó, vegin se les pagines den Carlyle sobre l' «Silenci» i les den Matterlinck sobre l' mateix tema.

No desmaiieu Iglesias: aixó us obre la via: avant, sempre avant, encara que sigá per en mitj dels filistens i dels ensopits del modernisme de saló. El vostro triomf del dissapte es veement i esperitual.

En Morera, amb el coro «Catalunya nova», va donar després, un concert que s' eternisarà en la memoria de la gent de Sant Andreu.

JOAN PEREZ JORBA.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del día 23 de Noviembre de 1897 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	ORSEP. particular
9 m. 3 t.	762 760	85 87	0.0	3.2	Ras	
TEMPERATURAS			VENTS		NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo	direccion	classe	can
9 m. 3 t.	Sol. 24 Sombra 45	5	4	O. O.	Cumul	0.3

Sessió del Ajuntament

Baix la presidència del M. Il·tre. Sr. Alcalde don Joseph M.ª Borrás y Sardá, y ab assistència dels regidors senyors Font y de Rubinat, Vilella, Briansó,

Casagualda, Navás, Abelló, Vergés, Mayner, Güell, Romero, Alimbau, Massó, Nougés, Quer, Jordana, Pallejá, Jové, Sardá y Piqué, tingué lloch ahir a la nit la de primera convocatoria.

Mentres se llegia l' acta de la anterior lo senyor Sardá demanà la paraula pera fer alguna observació: mes com la ley prevé que la lectura del acte no s' pot interrompre se l' invitá a que fés silenci.

Acabada que fou la lectura del acte lo Sr. Sardá demanà que s' tornés a llegir la part referent a avans de la votació de primer tinent d' Alcalde.

Ben enterat demanà que s' fes constar que tant ell com lo Sr. Piqué y Folguera entraren al saló avans de que la votació fos comensada.

Los regidors senyors Quer y Pallejá feren algunas observacions y l' Sr. President esplicà també lo ocorregut.

Lo Sr. Sardá demanà que l' acta quedés redactada tal com se desprenia de las explicacions del Sr. Alcalde a lo que s' oposá lo Sr. Font y de Rubinat manifestant que l' acta s' havia d' aprobar com estava: l' únich que s' pot fer digué, es que s' demani que s' hi hi consignin las manifestacions que s' fan.

Se suspengué la sessió per cinch minuts pera que 'ls regidors poguessin posarse d' acort pera la elecció de sisé tinent d' Alcalde.

Reanudada y verificada aquesta, de l' escrutini resultá que l' regider D. Sebastiá Massó y Simó, obtingué 18 vots contra una papeleta en blanch, per lo qual quedá nombrat definitivament sisé tinent d' Alcalde lo Sr. Massó que ja l' desempenyava interinament.

Se doná compte que fet l' extracte, de las disposicions obtingudas en los B. O. corresponents a la última setmana, una d' ellas disposava a que per l' Ajuntament se procedís a la confecció del cens electoral.

S' acordá nombrar vocal de la Junta d' escrutini del cens a D. Peré Nolasch Gay.

Se doná compte d' una comunicació del Govern civil trasladant la R. O. autorisantlo pera la venda dels terrenos de davant del Hospital civil.

També se llegí una comunicació del Govern civil manifestant al Ajuntament que la Direcció General havia disposat senyalar lo dia 21 de Deseembre del actual any pera la subasta de la instal·lació eléctrica en aquesta ciutat.

Referent a la R. O. lo senyor Alcalde digué que en la sessió anterior ja se n' havia parlat en virtut del telégrama del Sr. Nougés.

Lo Sr. Nougés després de manifestar son agrahiment per lo vot de gracias que l' Consistori acordá donarli, fent constar que ell a Madrid no feu gayre cosa ja que qui conseguí la R. O. fou lo Diputat a Corts per la Circunscripció D. Joan Cañellas, que l' acompanyá sempre a las oficinas del Estat y Ministeris, proposant que l' Ajuntament acordés donarli un vot de gracias.

Lo Sr. Pallejá s' hi oposá retrayent que per culpa del Sr. Cañellas l' Ajuntament no conseguí la resolució d' un assumpto de molta importancia.

Lo Sr. Quer digué que si s' havian de donar vots de gracias ne pertocavan al Sr. Gay y al Sr. Marqués de Marianao.

Per últim s' acordá haverse vist ab gust los bons desitjs de las personas de fora l' Ajuntament y 'ls de las del Consistori que hagin treballat y treballin en benefici de nostra població.

La secció d' Hisenda presentá a la aprobació del Ajuntament lo Reglament per lo que s' ha de regir l' Escorxador.

S' acordá concedir los dipósits que varis industrials sollicitavan.

S' aprobá l' expedient d' exempció de las armes sobrevingut al minyó Bonaventura Agrás y Font y ab la aprobació de varis comptes de particulars acabá l' despaig ordinari.

Lo Sr. Font y de Rubinat demanà la paraula, que li fou concedida, expressant en los termes següents: digué, que en la sessió anterior, a la no va poder assistir, se verificá la elecció de primer tinent d' Alcalde, y com a resultat de la tal, infringintse la Lley Municipal y mes encara, la R. O. que s' evocá pera donar possessió de dit càrrech al favoregut per 11 vots, lo Sr. Piqué, qui creya ell y podia afirmarho, no comptava ni mereixia la confiança y apoyo de la majoria dels senyors regidors que constitueixen la Corporació Municipal.

Digué que l' esperit de la Lley y l' de la R. O. era que aquets càrrechs purament administratius recaygessin a personas de la confiança de la majoria del Consistori.

Protestá de que s' donés possessió al Sr. Piqué y y demanà que las sevas manifestacions, cas de que l' Sr. Alcalde y l' Ajuntament no las prenguessin en

compte, que constessin en acte, reservantse 'ls drets que las Lleys li concedían pera obrar com millor li semblés.

Lo Sr. Vergés, manifestá que ell no entenía de lleys y que'l Síndich del Ajuntament, Sr. Casagualda, qui acudí á la anterior sessió, per sa calitat d' Advocat, digué que procedía nombrar Tinent d' Alcalde al Sr. Piqué.

Lo Sr. Font y de Rubinat, replicá que no creu que 'l Sr. Vergés concretés en la sessió anterior la seva pregunta al Sr. Casagualda, en si conforme la Lley Municipal procedía 'l citat nombrament.

Assegurá que una R. O. no evoca may cap lley; no s'extranya que 'l Sr. Casagualda com á monárquich la respecti; pero si que 'l Sr. Vergés, tildat de republicanisme l' acati, puig aixó li fa comprendre que 'ls republicans d' avuy dia, donan més forsa á una disposició del Monarca Rey, ó Reyna, que á las de las Corts que son las autorisadas á dictar las lleys y poden desferlas.

Explicá ademés que quan anava á la Universitat li ensenyaren que las lleys no podian revocarse ab reals ordres y creya que seguía encara aixís.

Ademés explicá á que obehí que 's dictés la real ordre en que s' apoyaren pera 'l nombrament, que no fou per altra cosa que pera evitar una gran injusticia, com la que s' hauría comés á la implantació del sufragi universal puig los regiders ab éll elegits, contorne la Lley Municipal, haurían desempenyat tots los càrrechs del Municipi, ja que 'ls seus companys elegits en un sufragi restringit, may podían haver obtingut lo número de vots que 'ls entrants regiders.

Y si pera evitar una injusticia 's dicta la R. O. l'ógicament no ha de consentirse que en aquesta s' amparin los qui d' una manera alevosa y aprofitant una casualitat han procurat concedir lo càrrech de primer tinent d' Alcalde al Sr. Piqué, á persona que ni lo mateix Govern ho vol, puig que á evitar que las minorías desempenyessin los càrrechs administratius vingué la R. O. en cuestió.

Los Srs. Vergés, Nougues y Jordaná, contestaren á las alusions del Sr. Font: l' últim d' ells, digué que si 'l Sr. Piqué no mereixía la confiansa de la majoría, tampoch mereixía la de la minoría lo Sr. Briansó, escapantseli una paraula que tingué que retirar.

Y no haventhi cap mes assumpto de que tractar s' aixecá la sessió.

Aquesta tarde á las sis se reuniran en la Cambra de Comers d' aquesta ciutat gran número de vehins de la part de la plassa de Catalunya, pera tractar de la construcció d' una plassa mercat en los terrenes del ex-teatro Principal.

Se 'ns diu que 'l projecte del arquitecte Sr. Casellas y de la Comissió han aixecat gran entusiasme entre aquells vehins.

Hora es de que s' atengui á aquella part de ciutat.

Havém rebut un exemplar ab galant dedicatoria, de la darrera obra del celebrat escriptor, nostre paysá en Francisco Gras y Elías. Es la darrera de la colecció denominada «Episodios de mi tierra» y 's titula «¡Viva la Constitución!»

Altre dia en parlarém y 'n donarém á conèixer un capítol á nostres lectors. Entretant, rebí las gracias nostre amich y animis en la publicació de sa anunciada obra sobre los fills de Reus.

Los aficionados de la recreativa societat «El Alba» adelantan ab gran activitat los ensajos de la preciosa comedia en tres actes y en vers «Un pom de violas» que deu posarse en escena lo próxim diumenge 28 del corrent.

La Cambra de Comers d' aquesta ciutat ens ha passat lo següent telégrama:

«Rebut son telégrama y en vista d' associarse vostés á la exposició del Foment del Travall Nacional de Barcelona, los hi prego tingan per rebuda la resposta que tingué ocasió de dar á sos representants.—Moret.»

Espanya Artística, ilustrada revista teatral y literaria que ven la llum á Madrid, en son número arribat ahir á nostre redacció pública 'l següent avis:

«No perteneix ni pot perteneixer á aquesta Redacció ni Agencia qui pretengui molestar als artistes ab prechs de cap especie».

«Espanya Artística agrahirá moltíssim que 's posi en coneixement de la Direcció qualsevol cuestió que en aquest sentit se practiqui».

L' avis del colega, lo vé repetiat bastant sovint, segurament perque arriba á noticia seva alguna exigencia.

Sembla mentida hi hagi qui tinga valor de negociar ab lo crédito dels artistes amparats ab lo nom d' una publicació que 'l dia de demá te dret á escampar per tot arreu la deshonra dels poch escrupulosos.

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d' aquesta ciutat, puja á la cantitat de pessetas 1424.48.

Correspondencia particular de "Lo Somatent"

Barcelona 22 Novembre 1897.

Sr. Director.

Molt senyor meu: Segons los partes telegrafichs rebuts de Niza, los nostres paisans del notable «Orfeo Catalá» han posat la seva senyera á gran altura ab los actes en que l' «Orfeo Catalá» prengué part demostrantho plenament los tres premis alcançats en noble lluita ab los mes afamats orfeons estrangers. Segons los antedits partes obtingué en la execució á primera vista lo primer premi per unanimitat y lo segon en lo concurs de execucio, tambe per unanimitat y lo tercer en lo concurs d' honor que ab molt acert rehusá lo Mestre Sr. Millet al que felicitem de cor, lo propi que á tots los coristas del já llorejat «Orfeo Catalá».

Ahir gracias á una atenta invitació tinguí ocasió de assistir al novell pero floreixent «Centre Rafel Calvo», en lo que quinzenalment s' hi donan escullidas funcions dramáticas y balls al piano y á orquesta, quals funcions se vehuen cada dia mes concurrègudas. Las obras posadas en escena durant lo present mes han sigut lo dia 7 «A pel y á repel» «Cura de Moro» y «Als pens de Vosté» y ahir lo notable drama del immortal Feliu y Codina que te per títol «La Dolores», lo propi que la tan celebrada «La Marcha de Cadiz», quals obras foren posadas en escena ab la propietat deguda baix la direcció escenica del Sr. Labastida y l' última concertada per lo pianista Sr. Bert, als que felicitem, lo propi que á la Junta directiva del «Rafel Calvo» per l' acert en escullir las obras de tal merit.

«La Dolores» fou desempenyada ab' acert y mols aplausos per la Srta. Leon y Srs. Berangué, Marimon, Viñas, Vivó, Nocabert, Pujol, Ballaster y altres que no recordém sos noms. «La Marcha de Cadiz» s' hi distingiren la Sta. Leon y les Sres. Garcia, González, Pujol, Serra, Farrás, Gallart, Alavedra y Canas. Los aplausos no escasejaren tinguent que repetir alguns números per acallar els unanims picaments de mens de la distingida concurrència que omplena de gom á gom lo vast saló destinat pera teatre.

Tambe tinguerem ocasió en dit dia de assistir al concert organiat per recordar la memoria del Mestre compositor D. Gabriel Balar. En dit acte hi assistí nombrosa y distingida concurrència desitjosa de aplaudir al novell orfeo «Lo Canigó» que baix la acertada direcció del Mestre D. J. Quintana executá notables composicions recordant entre altres «La Retreta» de Rillé «Valem», «La Filla del Marchant», «Albada» y altres que foren molt aplaudidas, lo propi, que las Stas. Ventura y Rocabert y lo Sr. Jové.

No cansantlo mes se despedeix de V. stént y SS. ANTON DE ROMAJÓ.

Remitit

Sr. Dtor. de Lo SOMATENT.

Molt senyor nostre y de nostra distingida consideració: Supliquém á vosté se serveixi donar cabuda á la següents ratllas en lo periódich que tan dignament dirigeix, per lo qual li anticipan las gracias sos atents servidors Q. B. S. M.

Yzaguirre y C.^a.

Reus 24 Novembre 1897.

Molt senyor nostre y de nostra distingida consideració: En la impossibilitat de poguer donar personalment las gracias á quantas personas acudiren á la extinció del incendi que en la nit d' ahir se declará en nostres magatzems, á vosté 'ns dirigim pregantli se serveixi ferho per medi de son ilustrat periódich.

Som sos atents servidors Q. B. S. M.

Yzaguirre y G.^a.

SECCIO OFICIAL

Registre civil

del dia 23 de Novembre de 1897

Naixements

Elvira Martí Ollé, de Joan y Antonia.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Joseph Monné Pijoan, 62 anys, Font, 4.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Santa Catarina.

Sant de demá.—Sant Pere.

SECCIO COMERCIAL

BOLSI DE REUS

Cotisations realisesas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior.	64 42	Fransas.	19 85
Exterior.	80 47	Cubas vellans.	95 87
Colonial.		Cubas novans.	78 87
Norte.	25 70	Aduanas.	96 76
Obligacions Almansas.	82	Oblig. 3 10 Fransas.	65 47
		Filipinas.	94 76
		PARIS	
Exterior.	61 18	Norte.	
		GIROS	
Paris.	3 80	Londres.	33 45

ANUNCIS PARTICULARS

Academia Fortuny

Ensenyansa de dibuix, pintura y módelat

DIRIGIDA PER

RAMON CASALS

Premiat ab medallas, diplomas y mencions honoríficas en varias exposicions, alumno per oposició del «Regio Instituto di Belli Artia» en Roma.

Ensenyansa de dibuix lineal, adorno, figura, paisatge, natural, pintura al oli y l' ayguada.

Dibuix y pintura ab model viu

Carrer Major núm. 28, pis 1.º—Reus

ACADEMIA DE COMERS

dirigida per

Don S. carias Herrero

PLASSA DE LA SANCH, 4, ENTRESSOL

Lo método de la teoría y la práctica constantment combinadas y agermanadas, perque 's regeix la «Academia de Comers», permet á sos alumnos possehir á fondo:

- Reforma de lletra en 2 mesos.
- Calculs mercantils en 6 mesos.
- Teneduria de llibres en 4 mesos.
- Llengua francesa en 8 mesos.
- Llengua inglesa en 12 mesos.

Cada classe funciona independentment de las demés.

Se donan aixís mateix Conferencias de Llati, Matemáticas y otras assignaturas aixís de segona ensenyansa, com del

PERITATJE MERCANTIL

Plassa de la Sanch, 4, entressol.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Companya d' ópera y sarsuela espanyola

DIRIGIDA PER LO MESTRE

D. FRANCISCO PEREZ CABRERO

Funció pera avuy.—25 d' abono.—La sarsuela cómica en dos actes «El Húsar» y «El duo de la africana».

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al paradís 2.

A dos cuarts de nou en punt.

Ferrocarril económic de Reus á Salou

Servey de trens que regirán desde 'l dia 1 de Setembre de 1897.

SORTIDAS DE REUS.—Matí: 4'10, 9'06.—Tarde: 2'32, 3'45.

SORTIDAS DE SALOU.—Matí: 4'56, 10'48.—Tarde: 5'10.—Nit: 7'25.

Las horas se regirán per lo meridiá de Madrid.

Imp. de G. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona

5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.

8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).

12:44 t. mercancías, segunda y tercera.

4:57 t. correo (per Vilanova).

De Barcelona á Reus

5:25 m. (per Vilafranca).

9:46 m. (per Vilanova).

15:8 t. per id.

7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora

9:33 m. — 1:04 t. — 3:40 t. — 7:19 y 9:57 nit.

De Mora á Reus

4:21 m. — 8:00 m. — 12:05 t. — 6:04 t. — 7:36 n.

De Reus á Tarragona

8:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:04 t.

De Tarragona á Reus

7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 n.

De Reus á Lleyda

8:10 m. — 5:23 t.

De Lleyda á Reus

5:50 m. — 3:50 t.

De Reus á Vimbodí

1:28 t. coixes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus

9:53 m. coixes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona á Valencia

9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia á Tarragona

11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8:30 m.

De Barcelona (per Tarragona) 9:30 m.
 De id. directe 10:30 t.
 De id. id. 11:30 t.
 De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7:30 t.
 De Madrid y Zaragoza 2:30 n.
 De Lleyda y Huesca 7:30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y 15 y 19 de Deseembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administraci6 lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de reforç a Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Per Barcelona á las 5:00 m.
 Per id. á las 2:00 t.
 Per Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
 Per id. id. id. (per idem) á las 2:00 t.
 Per Tarragona, directe á las 7:00 n.
 Per Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarragona y gaslineas á las 8:00 m.
 Per Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 4:00 t.
 Los pobles servits per peatons á las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los buxons després de la sortida del correo de Madrid, se li donat sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

Biblioteca Regionalista

Libreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

- «Lo Catalanisme», per Valentí Almirall, 10 rals.
- «Quadros», per Emili Vilanova, 2
- «La Dida», per Joseph Feliu y Codina, 2
- «Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2
- «Costums típicas», per id., 2
- «Alcover», monografia, per id., 2
- «Poesias», per Manel Marinell, 2
- «Oda á Barcelona», per Jascinte Verdaguer, 2
- «Lo Pi de las tres branques», per id., 2
- «L' Aglenya», per Ramon Masifern, 2
- «Croquis Pirenenchs», per J. Massó Torrents, 12
- «La Fada», per id., 2
- «Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó, 2
- «Anant pel món», per Santiago Russinyol, 16
- «Les Cròniques catalanes», per Gabriel Turell, 12
- «Obres catalanes», per Joseph Ixart, 20
- «Poesias», de Joan Maragall, 8
- «Alades», per Emili Guanyabens, 8
- «Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias, 8
- «Montalbas», per Bosch de la Trinxeria, 12
- «Quan jo era noy», per A. de Riquer, 20

«Música vella», per E. Doria y Bonaplata, 12
 «Figura y paisatge», per Narcís Oller, 12
 «Tascant per les Serres», per J. Pons y Masaveu, 12
 «Espectres», per Enrich Ibsen, 8
 Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatro Regional», á meytat de preu.

«Cansons Catalanas», harmonisades per Enrich Morera, han sortit:
 «Sant Ramon», 2 rals.
 «Plany», 2
 «El Maçoudia», per Brunet y Bellet, 4

SECCIÓ CASTELLANA

«España tal cual es», per Valentí Almirall, 4 rals.
 «Patria y Region», per Salvador Golpe, 12
 «Un ensayo de Regionalismo», per Joa Mañé y Flaquer, 2

SECCIÓ GALLEGA

«Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.
 Ademés estan á la venda diferentes obras de celebrats iterats catalans, castellans y extranjeris.

Societat general de transports marítims á vapor de Marsella

Serveys del mes de Novembre de 1897

LINEA DIRECTA PERA 'L RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo dia de Novembre directament para Montevideo y Buenos Aires lo magnífich y ràpit vapor francés

FRANCE

LINEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortiran de Barcelona para Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos Aires los grandiosos y acreditats vapors francesos

lo dia de Novembre lo vapor «Espagne»
 lo dia 26

Consignataris á Barcelona, RIPOL y C.ª, Plasse de Palacio.—Barcelona.

Las horas de salida para el mar de Madrid.
 SORTIDAS DE REUS.—Mañ: 4:10, 9:08.—Tards: 3:35, 3:55.
 SORTIDAS DE SALON.—Mañ: 4:50, 10:40.
 Tards: 6:10.—Nit: 7:25.
 Las horas de salida para el mar de Madrid.
 Imp. de C. Ferrando.—Plasse de la Constituci6.

SECCIO OFICIAL
 Registre civil
 del dia 23 de Novembre de 1897
 El Sr. Jefe de la Oficina de Registros, Sr. D. Juan de los Rios y Torres, ha publicado en el Boletín de esta Oficina, el día 23 de Noviembre de 1897, el siguiente: